

Народная Газета

Жыці,
Беларусь!

Орган
Вярхоўнага Савета
Беларускай
ССР

№ 134 (147) 12 ліпеня 1991 г. Пятніца.

ВЫДАЕЦА З КАСТРЫЧНИКА 1990 ГОДА НА БЕЛАРУСКАЙ І РУСКАЙ МОВАХ.

Кошт: у розніцу — 10 кап.
падпіскі — 3 кап.

ФАКТЫ АРГУМЕНТЫ КОММЕН- ТАРИИ СУЖДЕНИЯ

В двух словах

● В Минск по приглашению правительства Белоруссии прибыли представители Всемирной организации здравоохранения во главе с ее генеральным директором доктором Накаджимой. Вчера утром делегация ВОЗ была принята Председателем Совета Министров республики В. Кебичем. Рассматривался вопрос оказания Белоруссии со стороны ВОЗ содействия в ликвидации последствий катастрофы на Чернобыльской АЭС.

● Пятьдесят четыре жизни только за первую неделю июля унесла вода. Тринадцать из них — детские. Эти цифры сообщают нам Центральный совет ОСВОДА БССР.

● В совхозе «Лощицы» Борисовского района сегодня подводится итоги республиканского конкурса пахарей. Работа оценивалась по прямоте, глубине, качеству вспашки, готовности техники. Впрочем, условия конкурса излагаются на паре десятков страниц. А о его итогах мы намерены рассказать подробнее.

Когда в товарищах согласья нет...

МОГИЛЕВ (Н. Комлев). Группу работников городского исполнительного комитета устроили себе туристическую поездку в Польшу. Но, как повела одна из местных газет, некоторые из горисполкомовцев

Все выше, и выше, и выше...

В прошлом году в СССР было зарегистрировано 2,7 миллиона преступлений. В нынешнем году предполагается, что их число возрастет на 300 тысяч.

Однако даже эти цифры не отражают истинной картины, поскольку, как считают руководители МВД, фактически их совершается в СССР 10—12 миллионов ежегодно.

Из регистрируемых преступлений удается раскрыть едва лишь половину.

Вперед планетам всей

На днях международная правозащитная организация «Эмнести интернэшнл» опубликовала свой отчет о состоянии дел с правами человека в мире за 1990 год. Смертные

приговоры выносились в 90 странах, и более 80 процентов исключительных мер наказания приходится на СССР, КНР и Нигерию.

Ельцин справил новоселье

В здании заседания палат Верховного Совета СССР на 4-м этаже, где ранее размещался кабинет главы Советского Союза М. С. Горбачева, появилась новая завеска: «Президент РСФСР Б. Н. Ельцин».

Михаил Сергеевич переехал в другое здание в Кремле по соседству с тем, где отныне будет работать первый в истории России Президент.

Валюта для детей

Республиканская детская больница Каракалпаки на полученные в дар от Президента М. Горбачева 150 тысяч долларов — часть его Нобелевской премии — заказала зарубежное диагностическое оборудование.

— Мы никогда не распола-

гали валютой, — сказала главный врач больницы Ф. Кабинова, — и теперь впервые получили возможность приобрести первоклассное оборудование, которое позволит улучшить и ускорить обследование и лечение детей.

Услуга за услугу

(Б. СЕЛЮЖИЦКАЯ). Договор о сотрудничестве заключили между собой мелнаторы ганцевской ПМК-63 и нефтепереработчики Новополоцка.

На крупном заболоченном массиве «вахтовки» с Брестскими проводят мелнаторские земельные, прокладывая дороги, готовят площадки под клонированные плантации. Общий объем работ, который предстоит им

выполнить, составляет 3,4 миллиона рублей.

Помимо расчетов за работу в деньгах, нефтепереработчики обязуются обеспечить мелнаторов дизельным топливом, бензином, машинным маслом.

Кстати, подобным же образом зарабатывают бумагу на Слонимском целлюлозно-бумажном комбинате мелнаторы из Жабинки, цемент на «Волковысцелентошмифере» — дроздинцы.

Вольготно только ценам

Резкое повышение цен в Эстонии с 1 июля не привело к изобилию товаров на прилавках магазинов.

Сливочное масло по цене 27 рублей за килограмм можно увидеть далеко не в каждом магазине, как, впрочем, и хорошую сайкину за 20 рублей; сахарный песок, который отпускается по талонам, некоторые семьи не могут купить уже в течение двух месяцев. А на черном рынке килограмм его стоит 25 рублей. Свободные цены пока, увы, имеют тенденцию только к росту.



Рисунок О. ПОПОВА.

Новое поколение выбирает досуг

До недавнего времени считалось, что многие японцы настолько привержены к труду, что их даже стали именовать «трудоголиками». Однако, похоже, времена меняются.

Согласно опросу, проведенному японским центром по повышению производительности труда и молодежной экономической ассоциацией, молодые японцы ставят на первое место в жизни не работу, а отдых и развлечения.

Белый пароход готов к отплытию?

Бразилия готовит проект по привлечению в страну советских ученых и инженерно-технических работников, желающих выехать из СССР.

По прогнозам посольства Бразилии в Москве, лица с высшим образованием составят около 10 процентов всех советских иммигрантов. Предпочтение будет отдаваться профессионалам высокой квалификации, специализирующимся в отраслях, представляющих интерес для этой южноамериканской страны.

Выпуск «ФАКС» подготовлен по сообщениям корреспондентов «Народной газеты» и агентства «Инфоюности». Дежурный Ирина ДЕРГАЧ и Алексей СИВЫЙ. «Горячий» телефон 34-24-02 работает ежедневно с 9 до 11 часов.

Фота ў нумар



Трымайцеся, людзі добрыя!

Тым, хто працуе ў калгасе імя Кірава Пінскага раёна, асабліва цяжка: медыцынкая сетка даўно не рэканструйвалася і значныя плошчы літаральна плавваюць. Але ж мясцовыя механізатары — народ стараны, кемлівы. Глядзіш — і кармоў будзе нарыхтавака дастаткова і добрай якасці.

На ЗДЫМКАХ: вопытныя механізатары Мікалай Крывецкі і Андрэй Клімавец; будзе добрае сена — будзь зімой высокі надой.

Фота Міхаіла ЖЫЛІНСКАГА.

Г. М. БУРАЎКІН:

«Магчыма, праз нейкі час я нават буду ўдзячны лёсу...»

3 Пастаянным прадстаўніком Беларускай ССР пры Арганізацыі Аб'яднаных нацый Г.М.Бураўкіным тутарыць галоўны рэдактар «Народнай газеты» І. П. Сярэдзіч

Генадзь Мікалаевіч Бураўкін прадстаўляе не трэба — не адзін год ён быў, як кажуць, на віду ўсёй рэспублікі: працаваў у «Ліме», уласным карэспандэнтам «Правды», рэдактарам часопіса «Маладосць», старшынёй Дзяржтэатраў БССР. З'яўляючыся дэпутатам Вярхоўнага Савета, членам Прэзідыума Пярэдняга Саюза пісьменнікаў Беларусі, прымаў самы актыўны ўдзел у палітычным і грамадзянскім жыцці рэспублікі. Не ўсім падобалася яго пазіцыя, яго пазіцыя, але Бураўкін заўсёды заставаўся Бураўкіным...

— Таму першае пытанне: — Генадзь Мікалаевіч, год таму ў Вашым жыцці адбыліся рэзкія змены — Вас накіравалі на работу ў Арганізацыю Аб'яднаных Нацый. Як Вы лічыце, гэта заканамернасць ці выпадковасць?

— Я думаю, што самым пытаннем Вы, як кажуць, спрагнавалі мой адказ — гэта была нечаканасць. А раз нечаканасць, то нельга сцвярджаць, што заканамернасць. Я не рыхтаваўся да дыпламатычнай работы, да дыпламатычнай кар'еры. Між іншым, слова «кар'ера» ў дыпламатыі абсалютна парадоксальна, натуральна, і нічога дрэннага ў сабе не мае. Але я, яшчэ раз скажу, не рыхтаваўся да гэтай кар'еры... Жыццёвыя, службовыя і іншыя абставіны склаліся так, што я даў годзі на тое, каб працаваў у Пастаянным прадстаўніцтве Беларускай ССР пры ААН. І мяркую, што, калі адкінуць нейкія эмацыянальныя рэчы і асабістыя паважэнні, то, магчыма, праз нейкі час я нават буду ўдзячны лёсу...

— Значыць, Вы не шкадуеце, што так атрымалася?

— Ну, гэта вельмі проста адказаць, шкадуць ці не шкадуць. Тое, што я да новай работы не быў гатовы, — гэта безумоўна. Але ж безумоўна і тое, што я адкрыў для сябе як для чалавека і ўражэне як для грамадзяніна вельмі шмат цікавага. Відавочна, і тое, што, будучы там, за акіянам, я ўмякнуўся ў кар'еру для роднага народа, для роднай рэспублікі...

— Цікава, з чаго пачаў Вы сваю дыпламатычную кар'еру на новым месцы?

— Першае, з чаго я пачаў, — гэта з жадання ўвайсці ў той калектыв Пастаяннага прадстаўніцтва, які там ёсць і першыя мае прасьбы, якія былі да таго, хто кіруе міжнароднай дзейнасцю ў рэспубліцы, звязанымі ў тым, каб захаванне той калектыву, які там працаваў. Ёсць такі закон пастаянных прадстаўніцтваў, што праз пэўны час людзі ў іх мяняюцца, на пасадзі адных прыязджаюць іншыя, эмігранты. Я ж настолькі прапанаваў нікога не мяняць. І лічу, што справа ад гэтага толькі выйграла. Аб гэтым гаворыць і тое, што ў нас ніякіх пераўзыхаў не было і няма, і я, як кіраўнік прадстаўніцтва, адчуваю сябе нармальна.

— Дарэчы, а калектыв прадстаўніцтва вялікі?

— Калектыв нашага прадстаўніцтва невялікі: усяго 10 чалавек — 7 дыпламатаў і 3 тэхнічныя работнікі.



— Генадзь Мікалаевіч, я нешта не прыпомню, каб нашымі сродкі масавай інфармацыі расказвалі пра работу Беларускага прадстаўніцтва ў Арганізацыі Аб'яднаных Нацый, а таму не магі б Вы хоць акрэсліць некаторыя заданні і некаторыя яго галоўныя напрамкі дзейнасці?

— Я пастараюся зрабіць гэта вельмі каротка і сціпла, бо пра работу Пастаяннага прадстаўніцтва можна расказаць падрабязна і доўга — работа сапраўды шматгранная і даволі напружаная. Гэта той, хто не ведае, можа параўноўваць прадстаўніцтва з нейкім філіялам дома адпачынку. На самой справе гэта — сур'ёзная і, я лічу, важная для рэспублікі работа. Задачы, калі абмяжоўвацца некалькімі словамі, простыя — дастойна прадстаўляць сваю рэспубліку ў міжнародным супольніцтве, адстойваць яе інтарэсы. Гэта, калі сфармуляваць у самых агульных словах.

Якія механізмы выкарыстоўваюцца ў практыцы работы нашага прадстаўніцтва? Тыя, якія ёсць у Арганізацыі Аб'яднаных Нацый, — гэта работа праз сесіі Генеральнай Асамблеі ААН, праз камітэты, камітэі, праз кантакты з рознымі місіямі, якія там ёсць...

Другое — гэта, скажам так, — прапаганда ў краіне знаходжанні (у Злучаных Штатах Амерыкі) вёска пра нашу рэспубліку — пра яе гісторыю, яе становішча на адзіным этапе, прапаганда яе патрыя і клопавы... І адна з нашых, можа быць, самых наважнейшых «дзялянак» — гэта тое, што звязана з Чарнобылем,

з наладжаннем кантактаў з дзялавымі коламі. Што маецца на ўвазе, калі я гавару пра Чарнобыль? Гэта зноў жа перш за ўсё тое, што мы стараемся, каб як мага больш людзей ведалі пра нашу бяду, пра яе рэальныя маштабы і пра рэальную глыбіню гэтай трагедыі. Другое, каб гэта мела водгук у выглядзе дапамогі — медыцынскай і іншай — тым, хто пакутуе ад чарнобыльскай бяды. І наступнае — тое, што мы прымаем неспарэды ўдзел у зборы сродкаў і адпраўцы іх на Радзіму. Мы ездзім, сустракаемся з амерыканскай грамадскасцю, з рэлігійнымі абшчынамі, з нашымі землякамі-эмігрантамі і агітуем іх збіраць сродкі. Адна-часова шукаем фірмы, якія на сабраныя сродкі магі б прадаць лекі па больш таянай цене. Наступны крок — адпраўка грузаў...

— Генадзь Мікалаевіч, а не магі б Вы больш падрабязна спыніцца на нейкай адной акцыі?

— Раскажу пра самую апошнюю. Недалёка ад Нью-Йорка ёсць школа Рамана, дзе яе выкладчыкі і навушніцы ўжо сабралі не першыя дарункі Беларусі, дэцым нашай рэспублікі. Група навушніцаў у свой час была ў Мінску, і, дарэчы, прымалі Старшыню Вярхоўнага Савета (тады ён быў Старшынёй Прэзідыума Вярхоўнага Савета) Мікалай Іванавіч Дземанцаў. І калі ён быў у Нью-Йорку на сустрэчы ў інтарэсах дзяцей, якія прыходзілі на вышэйшым узроўні ў час работы сесіі Генеральнай Асамблеі, то мы з ім завіталі ў гэтую школу і мелі вельмі цёплую, шчырую сустрэчу. І вось калі ранейшы дарунак быў на суму 40 тысяч долараў, то цяпер — на мільён долараў. Я прыняў ад імя рэспублікі гэты дарунак, а далей пачаўся работа для нас вельмі цяжкая, бо для таго, каб пераправіць такую вялікую партыю тавараў, прымат, там было абсталяванне цяжкае, патрэбныя грошы. Грошай такіх, як Вы разумеаце, у Пастаяннага прадстаўніцтва няма. Вось таму мы звярнуліся ў рэспубліку з просьбай знайсці сродкі...

— Генадзь Мікалаевіч, што і кажаць, калектыв прадстаўніцтва вельмі робіць для таго, каб дапамагчы рэспубліцы ў вырашэнні многіх пытанняў. Але ці ведаеце Вы пра тую чуткі, якія распаўсюджваюцца адпаведна сіламі на-конт таго, быццам наш Пастаянны прадстаўнік, таварыш Бураўкін, толькі тое і робіць, што сустракаецца з людзьмі, якія некалі выехалі з краіны, ізрадылі сваю народ? Прабачце за прамалінейнасць, але што Вы магі б сказаць у сувязі з гэтым?

— Я думаю, што гэтае пытанне, мабыць, перш за ўсё трэба было задаць тым, хто накіроўваў мяне ў Амерыку. Яны ведалі, каго прызначылі на гэтую адказную пасаду. І потым — пачаўшы было б, каб яны разабраліся і выказалі свае адносіны да ўсіх гэтых паліт, чутак, інсінуацый, якія сапраўды ў апошні час, як я пераказаў, некаму вельмі патрэбны і актыўна распаўсюджваюцца — былі публіка-

Рэзананс

Мы пратэстуем!

З публікацыі ў «Народнай газеце» даведаліся, што ў Мінску са згоды і пры актыўным удзеле ЦК КПБ 13—14 ліпеня гэтага года мае адбыцца ўсеагузнае зборышча сталіністаў.

Мы рашуча пратэстуем супраць гэтага ганебнага для нашай рэспублікі злёту нашчадкаў «бацькі народа» і гнеўна асуджаем тых, хто арганізоўвае гэтае мерапрыемства. Мы лічым, што такі шабаш сталіністаў у нашай сталіцы — гэта не што іншае, як глумленне над памяццю союзна і союзна тысяч бязвінных ахвяр сталінскага генацыду на Беларусі, сімвалам якога сталі Курапаты.

Праз нашу газету мы звяртаемся ў Прэзідыум Вярхоўнага Савета і да ўрада суверэннай Беларусі з патрабаваннем забараніць правядзенне ў Мінску, ды наогул у нашай рэспубліцы, канферэнцыі бальшавіцкай платформы ў КПСС.

М. Дудзевіч, І. Здановіч, К. Жытко, В. Рачко, У. Глазуноў, Г. Жагалаў, Т. Жагалава, В. Здановіч, Г. Сарока.

8 ліпеня 1991 года г. Пружаны.

Нет—сталінізму!

На 13 июля в Минске намечено собрание сторонников возрождения сталинизма. Неужели подобное может произойти в городе, где в годы сталинских репрессий были уничтожены лучшие сыновья и дочери белорусского народа?

Подобная акция ляжет тяжёлым пятном позора на правительство республики, на каждого ее жителя. Давая согласие на проведение совещания, мы как бы одобряем все зверства и ужасы сталинизма и не растаемся с надеждами о его возврате.

Возможно, кое-кто и живет подобными бреднями, но только не белорусский народ.

Все, кому дороги идеалы человечества и кому безразличны наше будущее, должны сказать решительное «нет!» проведению в Белоруссии сходки сторонников кровавой бойни!

Мы обязаны поступить подобно одеситам, которые вывели сталинизм.

Мы не должны жить даже одного дня в тени смерти палачей!

Евгений БУБНОВИЧ, г. Минск.

Прогноз, как всегда, мрачен

Как утверждают специалисты Всесоюзного общественного фонда защиты от безработицы, если не будут приняты необходимые меры, к 1992 году в СССР безработными могут стать 11 млн. человек.

Более 4 млн. человек потребуются помощь в трудоустройстве. Заметно снизится к этому периоду численность занятых в народном хозяйстве — на 7 млн. человек, причем 4,3 млн. из них будут высвобождены в результате ликвидации убыточных предприятий, а 2,7 млн. человек останутся на предприятиях на условиях частичной занятости. Эти данные приводит «Рабочая трибуна».

Калі ж гаварыць пра сутнасці інсінуацый, то... Калі я ехаў у Нью-Йорк і сустракаўся з кіраўнікамі рэспублікі, мы было-сказана, што адна з маіх задач — наладжванне кантактаў з беларускай эміграцыяй. І я думаю, што пытанне пастаўлена абсалютна заканамерна і правільна. Так атрымалася, што мы да гэтага часу не маем у рэспубліцы навуковага даследавання гісторыі эміграцыі. А беларуская эміграцыя, ж і іншыя эміграцыі, вельмі-вельмі неадназначна і неаднастайна. Гэта розныя людзі, розныя настроі, гэта, у рэшце рэшт, розныя погляды...

Безумоўна, у эміграцыі ёсць і людзі, якія вяртаюцца на роўні, але я не ведаю, і іх большасць, якія вельмі добра ставіцца да рэспублікі, да нашай краіны. Нельга закрываць вочы і на тое, што прадстаўнікі беларускай эміграцыі вядуць даследуючы работу ў галіне гісторыі літаратуры, мастацтва. Не трэба адкідаць і тое, што ёсць эміграцыйная літаратура на беларускай мове. Якая яна, якое яе месца ў развіцці беларускай культуры, — гэта ўсё трэба вызначыць спакойна, навукова. Але я перакананы, што без уключэння гэтага пласта ў нас не будзе поўнага ўвядзення пра культурныя працэсы, пра кірункі развіцця нашай гісторыі. Нам трэба гэта ведаць, а не рабіць выгляд, што гэтага няма.

Калі мы наладжваем адносіны з эмігрантамі, то пры гэтым, напэвак, гэта я кажу з поўнай адказнасцю, мы не заводзім сяброўства з тымі, чые рукі ў крыві, мы з імі не супрацоўнічаем і не сустракаемся. Да таго ж яны і самі не пойдуць да нас, бо тым, хто іх апыкае, не ўхваляць кантактаў з намі, афіцыйнымі прадстаўнікамі Савецкай Беларусі.

Што было ў Кліўлендзе на пачатку верасня мінулага года? Была 19-я сустрэча беларусаў Паўночнай Амерыкі, у якой прымала ўдзел вельмі шмат людзей, якіх па-сапраўднаму хавала лёс Беларусі. Упершыню там былі госці з Савецкай Беларусі. І я думаю, што гэта значна палепшыла, выклікала новы працэс

(Заканчэнне на 2-й стар.)

«Магчыма, праз нейкі час я нават буду ўдзячны лёсу...»

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

мі ў нашым грамадскім жыцці. Зноў жа хачу прывесці факт. 650 тысяч беларусаў эмігрантаў, паводле амерыканскай падлікаў, зараз жыве ў Амерыцы. Сярод іх толькі 50 тысяч, якія прыехалі пасля другой сусветнай вайны. Сярод гэтых 50 тысяч могуць быць і тыя, хто сапраўды заплыў сваё сумленне і свае рукі ў час Вялікай Айчыннай вайны. Дык што, з-за гэтай сотні будзем адкідаць больш як паўмільяна нашых землякоў, нашых сучаснікаў, не будзем з імі супрацоўнічаць, не будзем павважаць іх добрыя пачуцці да нас?

І яшчэ. На гэтай сустрэчы прынята рэзалюцыя з 12 пунктаў. Ні ў адным няма нічога вясёлага, накіраванага супраць нас. Больш таго, калі ўжо гаварыць прама, на некаторых мейсцах у нас цяпер прымаюцца куды больш страшныя рэзалюцыі.

Да ўдзельнічаў сустрэчы звярнуўся з прывітаннем, у тым ліку вітаў і тых, хто прыехаў з Саветаў Саюза, Прэзідэнт Злучаных Штатаў Амерыкі Буш. Калі б гэта было фашысцкае зборнішча ці шэраг, як пачаў і пераходзіць да пытанняў аб супрацоўніцтве ў сферах культуры, навуцы і г. д. Буш ніколі б да такой сустрэчы не звярнуўся з афіцыйным прывітаннем. Таму я хачу быць парывам мэйсцаў: трэба заўсёды ўважаць свае вывады, свае ідэі і г. д. і гаварыць іх на фактах, на дакументах, на сведчаннях тых, хто сапраўды быў сведкам. Калі мы хочам шчыльна ўвесці ўдзячнасць, калі мы хочам з людзьмі мець напружаныя адносіны, тады трэба публікаваць у нас не павіны быць.

— Мне здаецца, Генадзь Мікалаевіч, што гэта справа рук тых жа людзей, якія і там, калі мы працавалі ў рэспубліцы, не дае ім, не дае ім, і спрабаваў кінуць камень у Ваш агарод...

— Я сваю пазіцыю заўсёды заявляю адкрыта і калі нямаю не падабаецца, хай і ён адкрыта ад гэтых гаворкі.

— А зараз, Генадзь Мікалаевіч, мне хацелася б спытаць у Вас шчырае про што. Вам, як кіраўніку нашай прадстаўніцтва, часта даводзіцца ўдзячнасць у розных сферах, якія праходзяць у Злучаных Штатах Амерыкі. Вы назіраеце за работай і парламентарна, і дыпламатычна. Яку паралель можна было б у дзяржаўным выпадку прывесці, скажам, паміж работай нашай прадстаўніцтва і парламентарна Злучаных Штатаў Амерыкі? Што б Вы маглі на гэты конт сказаць?

— Я гэтага пытання ад Вас чакаў як ад народнага дэпутата рэспублікі і прадстаўніка «Народнай газеты». І таму сямі-такіх уражанні пастараў нават трохі прадумваю.

Што хачу бы адзначыць з вялікай радасцю? Безумоўна, рады, што ў нас з'явіліся заканадаўчыя органы, члены якіх упершыню дэмакратычна выбіраюцца народам. І калі мне нехта кажа, што гэтыя і іншыя дэпутаты не дадуць развіцця ў нейкіх справах, не ведаю актыўна, я перш за ўсё папракаю нават не тата дэпутата, і не тую групу, у якую ён уваходзіць, а выбаршчыкаў. Яны ж яго выбралі. Калі ў свой час не змаглі ў ім разабрацца, не ўбачылі сапраўднага яго твар, значыць, даруйце, яны шчыра палічылі не гатовыя да сур'ёзных дэмакратычных выбараў.

А цяпер пра параўнанні, напрыклад, з Арганізацыяй Аб'яднаных Нацый, у якой вочна працы на працягу некалькіх дзесяцігоддзяў. Недаўна ж ААН часам называліся парламентам свету. Першае, што вельмі кідаецца ў вочы, — розныя ўзроўні культуры. І, праўда, не на карысць. Варожыя Савета Беларусі. Калі там, у культуры ААН, бываюць таксама гарачыя спрэчкі, дык на трыбуне Арганізацыі Аб'яднаных Нацый усё ідзе стрымана і дастойна, з абавязковай годнасцю. Той, хто стаіць на трыбуне, заўсёды памятае, што за ім — краіна, народ. І калі прадстаўнік гэтай краіны, народа будзе паводзіць сябе некультурна, паказваць нізкі ўзровень адукацыі, нізкі ўзровень мыслення, гэта так ці іначай будзе пераносіцца на тую краіну, якую ён прадстаўляе. Тут жа, у нас, гэта маё (можна, яно і няправільнае) ўражанне, што ўсе наладворат. У культуры людзі могуць лёгка не абдымацца, затое на трыбуне так бясцэнна адзінаго, што часам проста сорамна.

Яшчэ адна дэталі, на якую я звярнуў увагу, калі ідзеш гледзець рэпартаж з сесіі. Выступае міністр юстыцыі рэспублікі, адказвае на пытанні. Ёсць у канцы яго выступлення дэпутат, звычайна, Сямішніца, прасіць яго адказаць на пытанне, якое ў пісьмовай форме задала падала міністру. І што мы думаем? Ён і не збіраецца адказваць, махае рукою і ідзе з трыбуны. І старшынстваючы паважаны Мікалай Іванавіч Дземішын на ўсё гэта глядзіць спакойна і не робіць нават заўвагі. Вы разумееце, калі міністр юстыцыі — я гэта падкрэсліваю — юстыцыі — так ставіцца да дэпутата, да народнага выбарніка, а кіраўнік Варожых Савета дазваляе яму гэта рабіць — гэта, даруйце, нікуды не вярта. У рэалітэ, як кажуць, дэмакратыя пасля такіх паводзінь міністра можа і не ўтрымацца на пасадзе.

Яшчэ адно, што я хачу бы, параўноўваючы, адзначыць. У ААН ёсць адно абавязковае правіла (падабцае яму каму-небудзь або не падабцае — гэта іншая гаворка): усе практычныя рэзалюцыі, якія прымаюцца, абавязкова прапускаюцца праз фінансавую экспертную. А ў нас? Прымаюцца часта рашэнні, якія, адразу жа, пачынаюцца будуюць выкананы з-за таго, што ў рэспубліцы або няма матэрыяльных рэсурсаў, або няма фінансавых магчымасцей і г. д. Я думаю, што больш сумленна было б людзям сказаць, што гэтыя сапраўды трэба рабіць сёння, а гэта зрабіць не можам, давайце зробім праз год...

— Генадзь Мікалаевіч, цяпер у нашым рэспубліканскім парламенце прыкладна 350 народных дэпутатаў. На Вашую думку, ці не аднаго? Можна, не ад кожнага трэба ісці, а ад якіх, каб ён быў больш падрыхтаваны, больш прафесійна, больш адукаваны і гэтак далей?

— Безумоўна. У мяне няма ніякага сумнення ў тым, што Варожы Савет павінен быць больш прафесійным і павінен працаваць прафесійна. Народная дэпутатура павіны лічыць на час іх выбары сваімі галоўнымі і адзінымі абавязкам работ у Варожым Савета, а не глядзець на іх як на грамадскіх «лавецаў». А то сёння прыехаў у парламент прымаць законы, а думае пра тое, што робіцца на яго

прадпрыемстве або ў калгасе. Карысці ад гэтага няма ні Варожаму Савету, ні прадпрыемству.

Я мяркую, што для такой рэспублікі, як Беларусь, дастаткова прафесійнага парламента з колькасцю членаў калі ста дэпутатаў. Але не 350. І ў парламенце павіны быць не «прадстаўнікі», а людзі, якія выдатна ведаюць патрабаванні і беды ўсяго народа.

— Дзіўна выглядае і тое, калі жонка фракцыі чыгнэ кашулю на свае плечы. Прадстаўнікі прафесійна і на сябе, навукоўцы — на сябе, аграрнікі — на сябе... Мне здаецца, што калі сабраўся парламент, то ён павінен вырашаць галоўныя праблемы ўсёй рэспублікі.

— Што і кажаць, у парламента галоўна павіна балець за ўсю рэспубліку. Не за нейкую частку, а за ўсю рэспубліку, і таму ў парламент мы павіны выбіраць самых-самых...

— Прабачце, такое пытанне: як Вы ставіцеся да прэзідэнцкай улады, якая, магчыма, усё ж будзе ў нашай рэспубліцы?

— Для мяне асабіста гэта пытанне няпростое, бо, як паказвае практыка, прэзідэнцкую ўладу звычайна ў двух выпадках уводзяць — або тады, калі само развіццё гісторыі ставіць пытанне пра прэзідэнцкую форму ўлады, або тады, калі падводзіцца гэта ўлада пад канкрэтную асобу. Наколькі гісторыя нашай беларускай рэспублікі вымагае неабыякава прэзідэнцкую форму ўлады — я не гатовы сёння адказаць на гэтае пытанне. Хоць разумею і адчуваю, што рэспубліцы патрэбна сур'ёзная выканаўчая ўлада, разумная і нават дастаткова жорсткая. Гэта ўсё добра стасуецца да такой пасады, як прэзідэнт. Але колькі рэспубліка да гэтага гатовая, колькі яна змажа прэзідэнта абарачаць ад дыктатарскіх замашак, — над гэтым усё трэба будзе падумаць.

Другое. Ці ёсць асоба зараз у рэспубліцы? Зноў жа я не магу адказаць адназначна. Не таму, што не бачу цікавых людзей, цікавых асоб. Я такіх людзей, такіх асоб бачу. Але калі выбіраць прэзідэнта, трэба, каб менавіта гэтую кандідатуру называў і я, і скажам, мой сябра і палітычны вясці, і рабочы мінскага завода, і вучоны Акадэміі навук, і пісьменнік. Словам, каб гэта фігура была паважаная для ўсіх. Калі адзін называе адну, другі — другую, трэці — трэцюю, чацвёрты — чацвёртую, то не выключана выключнасць, памылка, якая можа вельмі дорага каштаваць. Таму я думаю, што паспешліваці тут не павіны быць; трэба спакойна, грунтоўна ўважаць магчымыя, вопыт, які ўжо набыў Варожы Савет, урэшце, азірнуцца на нашых суседзяў, азірнуцца на свет... І толькі тады ісці на гэтыя выбары.

— На сённяшні дзень Генадзь Мікалаевіч Бураўкін для нашай рэспублікі — не толькі прадстаўнік Беларускай ССР у Арганізацыі Аб'яднаных Нацый. Мы ведаем яго і як чужога беларускага павта. Як яму ў апошні час пішаць?

— У апошні час, як і ў апошнія гады, пішаць мне шмат. Цяжка таму, што мая натура не дазваляе мне ўхіляцца ад актыўнай грамадскай работы, і дзяржаўнай работы ў тым ліку, бо і пасада старшыні Дзяржаўнага БССР была дзяржаўнай работай і сённяшня мая пасада — гэта дзяржаўная работа. А дзяржаўная работа, калі рабіць не сумленна, судзіцца са сваімі прынцыпамі, забірае надзвычай многа сіл і нерваў, і проста часу. І сёння ў мяне работа вельмі і вельмі складаная, адказная. Роля Арганізацыі Аб'яднаных Нацый, паўнапраўным членам якой мы з'яўляемся, узрастае; гэта засведчыў той жа персідскі канфлікт. Я думаю, мы можам парадавацца і таму, што ўзрастае актыўнасць Беларусі на міжнароднай арэне. Узрасла і загрузка нашай кіраўніцтва прадстаўніцтва. А таму даводзіцца ахвораваць шмат чым... Блажотку ў, якая зноў нейкіх радзі, нейкіх задумкі, заўсёды ў мяне ў кішні. І я яго час ад часу, хопі і не так часта, як хацеўся б, разгортваю і нішта запісваю. Вось і цяпер, у час адпачынку, калі торыя свае запісы я даўб да ладу і даў у часопіс «Полымія» вялікую падборку вершаў.

— Генадзь Мікалаевіч, вось мы зноў, здаецца, вярнуліся да Вашай прафесійнай дзейнасці. Я ўсплываю, што чытаю «Народнай газету» будзе цікава ведаць, хоць крышачку пра Вашыя жыццёвыя і бытавыя моманты. У якіх умовах жыве кіраўнік нашай прадстаўніцтва, у якіх умовах жывуць іншыя супрацоўнікі прадстаўніцтва, якія яны забяспечаны, як да іх ставіцца мясцовыя ўлады, якія бываюць сітуацыі?

— На гэтыя пытанні можна было б адказаць, як Марк Твен некалі адказаў, што «штукі пра маю смерць трохі перабольшаны». Дык вось, я хачу сказаць, што шукі пра тое, што мы там горым рэальна, долеры, — напярэда, а больш фактаў, назву некаторыя лічы.

Мая зарплата, зарплата Пастаяннага прадстаўніцтва БССР у ААН, 1.300 долараў у месяц. Для таго, каб мы адчулі рэальную вагу не, а не проста перанаміраваць 1.300 на камерыйны кэфіцыент і ойкнулі, хачу паведамаць: у мяне сярэдняя зарплата амерыканскага рабочага была 2.000 долараў. А адзін эмігрант, з якім мы знаёмы (ён прафесійна фатограф), атрымлівае пенсію 1.400 долараў. Да таго ж жыццё ў Амерыцы не таннае. На харчаванне (я жыву разам з жонкай) ідзе 400—500 долараў... Жыццё ў службовай кватэры. Маю службовую машыну.

— Скажыце, а Юлія Якаўлеўна не працуе?

— Я жонка павіла (па ранку я Надзвычайна і Паўнамоцны пасол) яна можа працаваць толькі на рабоце, якая адпавядае статусу павіла. Ну, а знаячы такую работу ў Нью-Йорку без свабоднага валодання англійскай мовай цяжка. Таму жывём на маю зарплату.

— Ваш адзінаццёрны набыццё да завяршэння. Хацеўся б ведаць, з якім унутраным настроем Вы зноў будзеце ад'язджаць з роднай Беларусі?

— Самае галоўнае і самае балючае пачуццё — напярэдае яшчэ год росцін. Год росцін з роднымі домам, з людзьмі, якія для мяне вельмі дарагія, якіх я хачу быць заўсёды блізка побач з сабой.

Ну, і яшчэ з адным пачуццём — больш дапамагчы роднай рэспубліцы, роднаму народу ў гэты складаны, у гэты мітуслівы і нервовы час...

— Дзякуй, Генадзь Мікалаевіч, за шчырую гаворку. Усёго Вам найлепшага.

— Дзякуй і Вам. Жадаю падпісчыкам і чытачам «Народнай газеты», Вашым калегам, усім, хто «робіць» газету, якую я ўважаю чытаць у Нью-Йорку, сур'ёзна творчасці, плённых выпадкаў.

— Да новых сустрэч? — Да новых сустрэч!..

Без преувеличений

Икарусный синдром

грозит окончательно парализовать работу пассажирского автотранспорта Белоруссии

Увы, это уже не досужие опасения из области прогнозов, а горькая реальность сегодняшних дней.

— Чтобы сковать пассажирские автоперевозки в республике, нам и забастовок не надо проводить, — откровенно сказал мне начальник Управления материальных и вторичных ресурсов Министерства транспорта БССР Федор Жиличев. — Самые последние проценты перевозок пассажирского транспорта выполняются предприятиями производственного типа «Икарус». Сотни этих машин из-за прекращения с четвертого квартала 1990 года поставок запасных частей в связи с переходом на конвертируемую валюту сейчас находятся на грани останова. На нужды же отрасли в этом году выделены 40 (1) «Икарусов» (при ежегодных поставках прошлых лет в среднем 450 машин).

Нет, вентры работать хуже не стали — склады завода по производству «Икарусов» забиты готовой продукцией. Однако СССР не расплатился еще по старым векселям, и бывшие товарищи по социализму не спешат с продажей новых автобусов.

Что сотворят: таковы последствия нашей многолетней венгерской автобустроительной ориентации. Стоило подуть свежому перестроенному ветру на наших социалистических друзей, и дошло до наших СЭВ, распавшаяся как глиняный колодезь, оставив нас с ворохом трудноразрешимых проблем перед лицом отечественной неразвощенной экономической машины.

Трудно и предположить, чем обернется автотранспортный кризис для каждого из нас, для

разбалансированной экономики республики. Сотни людей ежедневно не смогут вовремя добраться до рабочих мест, вычетов в командировки, на отдых. Не говоря уже о том, что автобусные парки (в первую очередь выполняющие городские и пригородные перевозки) окажутся по сути банкротами. И где гарантия, что вынужденная остановка водителей автобусов не спровоцирует новый социальный взрыв людского возмущения?

Какой выход? Снова найти крайнего — стрелочника всех наших бед? Министерство транспорта? Подходило, оно ближе всех к народу. Но искать виновных сейчас — занятие неблагоприятное зачасти от этого не появится. К тому же, по поводу приближающейся катастрофической ситуации в пассажирском автохозяйстве республики Минтранс дамо бьет в колокола тревоги.

Еще 14 ноября 1989 года состоялась встреча председателя министерского генералитета транспорта России, Украины и Белоруссии по икарусным проблемам (позже к совету трех присоединился и Казахстан).

Итого последующих пяти совещаний стало заключением договоров на производство и взаимные поставки друг друга самодельных запасных частей к автобусам «Икарус». Россия поставит в Белоруссию запчасти на 3,5 млн. рублей, Украина — на 1,13 млн. рублей, Казахстан — на 0,9 млн. рублей.

Мы в ответ — почти на 7 млн. рублей. С учетом своих возможностей БССР удалось снизить потребность в СКВ для закупки запасных ча-

стей на 20 процентов. Казалось, вот он — выход! Но жизнь снова сыграла злую шутку. В связи с переходом с 1991 года расчетов по экспортно-импортным операциям только за СКВ союзные органы вообще прекратили выделять валютные средства для транспортных. К такому повороту их отрасли, ни республике не были готовы.

Все вчерашние наработки оказались мизером от требуемого сегодня. Автопарки и областные объединения, непосредственно столкнувшись с угрозой неминуемого остановки на линии и убедившись в медлительности министерства, принялись самостоятельно искать запчастей на стороне, в том числе у более расторопных украинцев и поляков.

А что же Минтранс? Весь первый квартал ушел на раскату и выработку своей программы. Апрельская встреча с Миниском уже четырех республик (сейчас к этому автотранспортному квартету пытаются присоединиться Грузия) запрограммировала основное для всех направление — перераспределения с частичного на полное изготовление всей номенклатуры запасных частей. Но для размещения заказов на предприятия отрасли и в целом республике необходимо время. К тому же, тормозит дело отсутствие технической документации (венгерская сторона отказалась передать ее СССР). Как ни крути, нужна валюта, ведь помимо запчастей необходимо закупать и автобусы.

У Минтранса ее нет. Пуста и республиканская касса, обескровленная чернобыльскими проблемами.

Правда, руководство республики выделило отрасли 40 тысяч тонн мазута, 220 тракторов «Беларусь» для бартерных операций по обмену их на запчасти. Но этого слишком мало. Чтобы продержаться только в этом году, Минтранс требует 76 млн. американских долларов. Без помощи местных органов власти, предприятий не обойтись.

Но исполкомы и предприятия на местах предпочитают молчать. Лишь Барановичский тоагратный завод, бобруйские шинники и сточное ПО порошковой металлургии откликнулись производством запчастей для «Икарусов» да Солигорский калийный комбинат закупил 20 венгерских автобусов для нужд города.

А что остальные, не имеют валюты? Многие предпочитают тратить ее на товары ширпотреба, для своих работников, на покупку служебных автомобилей-линомарок. Боюсь, приобретение зарубежных персонала для руководителей предприятий и организаций стало больше вопросом престижа, чем острой необходимостью. Между тем, рабочий и рядовой инженер ездит на работу — не в «ФОРДЕ», «БМВ» или «Ниссане», а в обычном «Икарусе».

Время не терпит — нужна экстренная помощь. Совмин БССР пробует еще раз обратиться с валютной просьбой к союзному правительству. Но надежды на Москву, скажем честно, призрачны.

Юрий НОЯРОВИЧ, обозреватель «Народной газеты»

Проблема

Утраченные радости

Поселок Холмень в Речицком районе построен для переселенцев из ставшей печально известной Бартоломеевской. Но вот беда: в красивом, с комфортабельным жильем поселке все 350 квартир готовы к приему новоселов только теперь. Все трудоспособные жители Бартоломеевской, которые должны были переехать в Холмень до 1 сентября 1990 года, давно разъехались из деревни, загрязненной после чернобыльской катастрофы, в разные районы республики. Оно и понятно, кто же станет жить с детьми в зоне, где уровень загрязнения более 50 кюри на квадратный километр. В Бартоломеевске ныне остались лишь одинокие и престарелые пенсионеры. Квартиры же в Холмени в основном двух-, трех-, четырехкомнатные. Одиноким старикам, получавшим по нашему жилищному законодательству, в такие не поселят.

Да и местную власть понять можно, когда семьи механизаторов местного совхоза «Искар» живут чуть ли не в бараках. И принимать пенсионеров, о которых надо только заботиться, и помощи совхозу никакой, администрация хозяйства не горит...

Вот и получается парадокс — комфортабельный жилой поселок обречен почти в 17 миллионов рублей, а радости от предстоящих новоселий не испытывают ни переселенцы, ни совхоз.

НА СНИМКАХ:

— Новый поселок Холмень. — Милорад Солигорского СВ-137 Мария ГОНЧАР (слева) и Наталья БУРАК заканчивают отделочные работы в одном из жилых домов поселка Холмень.

Сергей ХОЛОДИЛИНА (БЕЛТА).



Святочное интервью

Смех замаяние ўсе льякарствы, аднак ніводнае льякарства не можа замаяніць смех

Беларускаму сатырычнаму часопісу «Вожык» споўнілася 50 гадоў. У такім узрасце цяжка паспець за модай — значыць, ладоў і павага яго чытацкай аўдыторыі нечымі большым.

Чалавек, які апошнімі чатыры гады кіруе лапуняршым выданнем, — галоўнаму рэдактару часопіса пісьменніку Валерыі Блакуні — мы адрасуем з нагодамі юбілею некалькіх святковых пытанняў.

— Валерыі Уладзіміравіч, як «Вожык» збіраецца адзначыць круглую дату?

— Юбілей пройдзе сціпла. Без помпы, як гэта бывала ў застойна-застойныя часы. Так бы мовіць, у сямейным коле — будучы толькі сабе і суседзі. «Сваё» — гэта вядомая пісьменніцка-сатырычная і мастацка-карыкатурная. Хто канкрэтна? Да прасцей пералічыць тых, хто ніколі не супрацоўнічаў з часопісам, чым называў тых, хто звяртаўся ці звяртаецца да любімых у народзе сатырыка-гумарыстычных жанраў. Прыклад і суседзі. Галоўны рэдактар «Крокодила», прадстаўнік Украіна, літоўскага і латыўскага сатырычных часопісаў.

— Юбілей перыядычнага выдання — свята не толькі яго супрацоўнікаў, але і чытацкай. Як папярэдніх падрыхтаваў да 50-гадовага калектыву рэдакцыі?

— Юбілейны 13-ты нумар. Рэтраспектывы. Чытачы атры-

маюць магчымасць дэспіцігалазе ла дэспіцігалазе пагартаваць яго старонкі, успомніць мінулыя часы. Акрамя таго, у «Вожык» «Вожык» выхадзіць другое выданне «Сказа пра Лысу гару» Ведыма Лыскагорскага. У яго ўвайшлі тры апавядання раней раздзелены ўступ Ведыма і «апошняе папярэдажжанне».

— Няўжо нават Вы не ведаеце, хто аўтар гэтай пазямі?

— Здалялася. Дарчы, Ведыма ставіў умову, што адрэе сваё імя толькі ў тым выпадку, калі «Сказ» выйдзе без скарачэнняў. Паглядзіце, пабачым...

— «Вожык» чытаюць усе, хто ўмеа смяляцца. Малады і стары. Раскажыце тым, хто не так даўно ўпершыню ўзяў часопіс у рукі, як ён нарадзіўся.

— У 30-я гады тэатральна адсправаляў тэатрызаваў на поўным сур'ёзе: смяляцца ў зноў диктатору пратэратыру, урастання класавай барышчы,

індустрыялізацыі і калектывізацыі шкода. Але ўжо ў 40-я, калі было не надта да тэатральна і ўсім сродкам трэба было быць з фашысцкай наваляй, успомнілі пра такую магучую зброю, як смех.

У пачатку ліпеня 1941 года выйшаў першы выпуск сатырычнага пахата «Раздзяны фашыстскую гідану». З гэтага агітпалаката, поспех якога не раўняўся ўсё спадзяванні, і пачалася радаслоўная «Вожык».

У сарак пятым часопісе атрымаў сваё імя першы нумар і пачаўся ў Мінску. На чале яго тады працаваў такі прызнаны мастацкі смят, як Князят Крапіва. Зрэшты, часопісу заўсёды працавала на супрацоўнікаў — амаў у вядомых беларускіх літаратурных імях так ці інакш з іх звязаны.

— Апошнім часам «Вожык» у кіскаў днём з агнём не знойдзеш. Гэта ўсплеск вайшай папулярысці ці нешта іншае?

— Хутчэй за ўсё нешта іншае. Справа ў тым, што пмат гадоў сувязнасці нас упершыню стрымлівае падпіску, давайце больш у розніну. Маўляў, гэта практычна развіццё краі. Мы так і робім, часопіс ішоў ды і ў 1951 у лютым розніну «разанулі» на 60 тысяч экзэмпля-

раў. Хто гэта зрабіў? Канцоў не знойдзеш. Выдавецтва кілае на «Сказдруку», «Сказдруку» на Дзяржплана. Дзяржплан — на выдавецтва. І «Сказдруку».

Словам, зачараванае барыкартынае кола. Нікому вожыкаўска смех не па нутру. Для некага высокаартабелымі беларускамоўны «Вожык» — што тая кастка ў горле.

— Дзе ж вылісць? Што б Вы парайлі чытачам?

— Ленш за ўсё аформіць падпіску. Дарчы, мы не плацнем рэзкага павышэння цан. У будучым годзе па падпіску «Вожык» будзе таннейшым, чым у розніцу.

— Рыхтуючы юбілейны нумар, Вы яшчэ раз прагледзелі былыя выпускі, вызначылі для себе тэндэнцыі развіцця «Вожыка». Прадажыце, якім будзе часопіс яшчэ праз 60 гадоў.

— Цяжка сказаць... Відавочна адно: людзі стамаляе ад сур'ёзных спрэчак і высвятлення адносін ледзь не з дапамогай кулакоў. Ім проста хочацца чытаць над усім пасмяяцца. А смех — гэта найбольш яскрава паказчык духоўнага адрароў чалавека, яшчэ. Дык будзьма смяляцца, каб не ўдзічыць, не зманураць!

Размова вела Ірына ДЗЯРГАЧ.

«САХАЛЯНЫ» В КОММЕРЦИИ

Казна эстэвской компартии пустеет на глазах. Особенно возросли финансовые трудности после раскола компартии на независимую и на платформе КПСС.

Но не везде коммунисты в неприкрытых для себя условиях «опустели руки». Первым показал пример морской РК КП Эстонии: не имея средств на содержание 4-этажного здания, он предложил часть его площади внаем общественной организации «Интегра», там же...

Кроме того, райком основал малое предприятие «Когита» по обучению специалистов иностранным языкам.

Невероятности свету

Хто яны?

Серия выкачаных новай фотакерамэды здымаў прывяла да незвычайнага адкрыцця: сарод нас жывуць і працуюць іншпланецяне. Выглядаюць яны гэтак жа, як і мы, і звычайнымі метадамі распазнаць іх немагчыма.

Вучоныя, выкарыстаўшы спецыяльна сконструйваную «сражальную» фотакерамэду, прызначаную для здымак у космасе, зарэгістравалі на плёнцы незразумелую з'яву. Фатаграфуючы для правяркі работы камеры натоўпы на вуліцах некаторых еўрапейскіх сталіц, яны атрымалі 76 здымак, на якіх выяўляюцца асобы — на думку вучоных — паазямныя паходжання.

Гэтыя людзі выяўляюцца на фатакартках сарод натоўпу велічэй выразна, — паведаміў журналістам швейцарскі фізік прафесар Хуга Корнхельм з Жэневы, які ўдалося чапу ў канструаванай фотакерамэце новага тыпу. — Іх галоўны акружае элэментарная фарбаваная асяродак, якая мае выгляд звычайнага чалавечага твару. Цікава, што гэтыя людзі нябучэныя. Калі мы паспрабавалі наблізіцца да іх з мэтай ідэнтыфікацыі, яны зніклі ў натоўпе, як быццам бы раставаліся ў паветры.

Прафесар Корнхельм і яго калега Макс Вандэрхаўф адкрылі надзвычайна ўласцівае сябе камеры выдалася. Яны канструавалі яе з мэтай фіксаваць спадарожнікі і іх рэшткі ў касмічнай прасторы, а

таксама атрымалі на плёнцы запіс іх выпраменьвання.

Калі яны ехалі з Жэневы ў Осла, Вандэрхаўф зрабіў у аэрапорце некалькі кантрольных здымак, каб пераканацца, што апарат працуе справуна. Камера аказалася не толькі справуна, але зарэгістравала і тое, чаго не ўдалося дабача раней.

Спачатку мы не маглі назваць гіпатэтычна растлумачыць такае свяцэнне вакол галоў некаторых асоб на здымках, — сказаў прафесар Корнхельм. — Мы звярнуліся да мясцовай паліцыі з просьбай аб ідэнтыфікацыі фатаграфаваных, каб даведацца, ці маюць яны на рабоце альбо дома справу з выпраменьваннем. І тады здарылася неверагоднае: ніводна з асоб, якія былі на фота з аўра-олай, знайсці не ўдалося. Паліцыя аказалася бяспаснай. З да-дальных асоб сабралі, вынілае, што такіх асоб увогуле не існуе. Та-ды да нас упершыню прыйшла думка, што мы маем справу з паазямнымі істотамі.

Прафесар Корнхельм дадаў, што да гэтага часу такое нам не перакажыла, але цяпер, калі ведаем, што сарод нас жы-вуць іншпланецяне, якіх вы-глядаюць і паводзяць сябе, як і мы, — мароз прабягае па скуры.

Як відаць, яны не агрэсіўныя, але ўсё ж сарод нас. Для чаго?

З якой мэтай?

Пакуль што пра гэта не ве-даем.

(Па матэрыялах замежнага друку).

Уточняем!

В офіцiальной таблице тиража выигршей по четвертому выпуску денежно-вещевой лотереи Белорусской ССР, опубликованной 11 июля 1991 года, по имен работяков сбербанка допущена неточность.

После серии 015860 следует читать:

— серия 015873 номер билета 067 выигрыш радиоприемник «Океан-222» стоимостью 194 руб.

— серия 015874 номер билета 151 выигрыш 100 рублей.

Контакты



Впершыне ў беларускую сталіцу прыехалі гасці і звестныя з дзіцячага образцовага хора «Муравіна» Мінскай СШ № 130 калектыва хора «Белые голоса» из итальянского города Сан-Джустина. Главным событием встречи стал совместный концерт в камерном зале Белгосфилармонии, в котором прозвучали итальянские и белорусские песни, классические произведения.

Белорусские и итальянские ребята подружались, ведь жили они в семьях юных минчан и нашли друг у друга много об-

щего. Конечно же, это музыка и пение, спорт, любознательность, стремление к путешествиям. Гости из Италии побывали в Хатыни, Раубичах, познакомились с достопримечательностями Мінска. В скором будущем два хора выступят с совместным концертом перед жителями Сан-Джустина.

На СНИМКЕ: подружались участники хора (слева направо) Паоло Сентоме, Кинга Де Понг и Майя Ткачова.

Фото Юрия ПАВЛОВА. (БЕЛТА).

Зеркальце

Не спешите стать «шоколадками»!

Наши бабушки знали, что делали, лелея свою «кровь с молоком»

Очень важно, особенно в начале лета, загорать рационально. Необходимо постепенно увеличивать время пребывания на солнце, начиная с нескольких минут до четверти часа — и за несколько дней от чувствительности кожи. Сильные, палящие лучи для многих людей попросту болезненны. Ухудшается состояние здоровья при сердечно-сосудистых заболеваниях,

повышенном давлении, гормональных расстройствах. У женщин, имеющих чрезмерный волосяной покров на лице или конечностях, он еще более укрепится. Под воздействием солнца усиливается появление родимых пятен, бородавок, морщин, а то и возникают раковые заболевания.

Существует ряд лекарств, принимая которые, мы увеличиваем восприимчивость нашего организма к солнеч-

ному свету. После принятия, например, антибиотиков или успокоительных лекарств, а также если вы употребляли настой зверобоя, — загорать не рекомендуется.

Почти каждая женщина мечтает вернуться из отпуска с «шоколадным» загаром. И это большая ошибка! Сильный загар решительно старит лицо и подчеркивает морщины, ускоряет процесс старения кожи. Намного красивее выглядит персиково-золотистый загар, который появ-

ляется у вас, если будете соблюдать перечисленные выше советы. Наши бабушки знали, что делали, когда прикрывали свои молочные-розовые тела солнечными зонтиками.

И еще один совет: загорайте в движении! Прогуливаясь, играя в мяч или в бадминтон, работая в огороде или занимаясь каким-то другим делом. Только не лежите на одежде — это убийственно как для женской красоты, так и для фигуры.

(Ванда).

Ах, лето, лето...

Кто не верит — пусть проверит

Беловатые облака над водой, быстро исчезающие при восходе солнца, — к ясному погоде.

Бродячие облака воды не несут.

Во время восхода солнца стоит духота — к ненастью.

Воробьи в пыли купаются — к дождю.

Грачи летом «пасутся» на траве — скоро будет дождь.

Если во время грозы слышатся раскаты грома, жди затяжного ненастья.

Если воздух над лесом посинеет, будет тепло.

Если ночью не было росы, днем будет дождь.

Если летух летом заплел раньше девяти часов вечера — к дождю.

Капельки дождя утром висят на кончиках листьев или травы — к дождю.

Клевер облизывает свои листочки, наклоняется — перед ненастьем.

Ласточки задевают крыльями поверхность воды — к дождю.

Лето сухое, жаркое — зима малоснежная, морозная.

Мокрица распустилась с утра и осталась раскрытой весь день — к хорошей погоде.

От дождя на воде пузыри — к продолжительному ненастью.

Паук усиленно плетет сеть — к сухой погоде.

Первый туман лета — верная предвестница зимы.

Перед грозой лес притихает.

Перед дождем пчелы не летают далеко от улья, а перед хорошей погодой летят стаями в поле.

Поздний расцвет рябины — к поздней осени.

Птицы играют — будет дождь.

Пузыри на воде — к пущему дождю.

Пчелы сильно жужжат в улье — к дождю.

Радуга утром — к дождю.

Сбежались тучки в одну кучку — быть ненастью.

Сильные росы — к плодородию.

Сладо к вечеру развелось — будет дождливо.

Туман утром стелется по воде — будет солнечная погода.

Утром трава пахнет сильнее обычного — к дождю.

Хорошо пахнет жимолостью — к дождю.

Частые туманы — к урожаю грибов.

ИЗЫСКАННЫЕ ЮВЕЛИРНЫЕ УКРАШЕНИЯ

и другие изделия продаются за свободно конвертируемую валюту

в магазинах г. Мінска:

«Золоты парсцёны» (ул. Танкова, 34, корп. 1, тел. 23-73-00).

«Чараўніца» (Ленинский пр., 13, тел. 27-76-18).

«Семочеты» (Ленинский пр., 155, корп. 1, тел. 64-95-46).

Товары за СКВ предлагают также «Планета» и «Юбилейная».

ВАЛЮТНАЯ СЕКЦИЯ

работает в г. Солигорске в магазине «Малахит» (ул. Ленин, 47. Тел.: 2-63-04 и 2-64-47).

Только для вас!

РАЗНООБРАЗНЫЕ УКРАШЕНИЯ ИЗ ЗОЛОТА — БЕЗ ВИЗИТНЫХ КАРТОЧЕК

можно свободно купить (за исключением изделий повышенного спроса) в магазинах г. Мінска:

«Чараўніца» (Ленинский пр., 13, тел. 27-76-18).

«Золоты парсцёны» (ул. Танкова, 34, корп. 1, тел. 23-73-00).

«Семочеты» (Ленинский пр., 155, корп. 1, тел. 64-95-46).

«Аметист» (Ленинский пр., 83, тел. 32-33-01).

«Яхонт» (ул. Киселева, 28, тел. 34-05-45).

«Бирюза» (пр. Пушкина, 67, тел. 55-30-00).

«Лазурит» (пр. Рокоссовского, 14, тел. 47-05-73).

«Малахитовая шкатулка» (Партизанский пр., 42, тел. 46-30-41).

Мы к ВАШИМ УСЛУГАМ!

«Беловелюрторг».

Вам это нужно? У нас есть!

Высшее училище № 1

РЕАЛИЗУЕТ — блоки питания для хранения технологических программ к УЧПУ типа H22, H32, H55, H2P32; — замену и ремонт плат УЧПУ и УЧПУ-31; — подготовку специалистов по ремонту и обслуживанию УЧПУ 2P22, 2C42, H3-31.

Обращаться по адресу: 220046, г. Мінск, ул. Ваулишова, 23. Тел. 45-00-61.

ВНИМАНИЕ!

Акционерное общество «ИДЕА» арендует на длительный срок производственные и служебные помещения площадью до 500 м².

Возможны варианты, — по договоренности. Обращаться по телефону: 33-77-75, 20-93-25 и 39-15-80. Отдел рекламы и информации.

С образцами можно ознакомиться в Мінске на ВДНХ БССР (стенд «МММ»). Тел. для справок в Мінске: 27-15-17.

РЕКЛАМНАЯ ФИРМА БЕЛОР ММ АНОНС ☎ 30-00-33 ЖДЕМ ВАШИХ ПРЕДЛОЖЕНИЙ!

BUNDESREPUBLIK DEUTSCHLAND

YOUNA ANCOR YOUNA ANCOR

INTERNATIONALE SCHUENMODE

ОБУВЬ САМОГО ВЫСОКОГО КАЧЕСТВА — ПО САМЫМ НИЗКИМ ЦЕНАМ

ЗА СВОБОДНО КОНВЕРТИРУЕМУЮ ВАЛЮТУ

Крупнейший поставщик импортной обуви на белорусский рынок — фирма «АНКОР»

ПРЕДЛАГАЕТ продукцию известных фирм ИТАЛИИ, ГЕРМАНИИ, КИТАЯ, ТАЙВА-Ч

в универсаме «Беларусь»

(г. Мінск, ул. Жилинкова, 4).

Вас ждет великолепный выбор — женской модной и летней обуви; — мужской; — обуви для отдыха и туризма (кроссовки). Всего до 87 моделей!

Продажа осуществляется также по безналичному расчету за СКВ.

Справки по тел. 45-11-11.

ЭЛЕГАНТНО! МОДНО! ДЕШЕВО!

CANO FC-2: МГНОВЕННЫЙ ПУСК, ПРОСТОТА ЭКСПЛУАТАЦИИ, СОВРЕМЕННЫЙ ДИЗАЙН!

ее спецификация:

- макс. формат оригинала — А4;
- скорость работы — 6 копий в мин. (А4);
- первая копия — через 19 сек.;
- автоматическая и ручная подача бумаги;
- портативность и легкость (всего — 12,2 кг).

ЭТО чудо копировальной техники поставляет

акционерное общество «ИДЕА».

По запросу приобретения обращайтесь по адресу: 220004, г. Мінск, ул. Сухая, 7 (проезд — до ст. метро «Фрунзенская»).

Телефоны: (8-0172) 20-93-25, 20-13-22.

Покупайте, подключайте к сети и сразу начинайте работать.

ИДЕА УСПЕХОВ ВАМ!

Программа телепередач

Пятница, 12 июля

Программа БТ

12.15. «Музыка звучала все ночи». 13.15. Вести. 13.30. «Пастух Янина». 2-я серия. 14.35. «Ита-91». Отборочный тур. 15.50. Док. фильм. 16.30. Экран — абитуриенту. Училище. 17.30. Русская литература. 18.00. «Диня». Литературно-художественный журнал. 18.30. «Мы не рады». Док. фильм. 19.00. Панорама. 19.30. Док. фильм. 19.35. «Плеч перепелки». 8-я серия. 20.30. Док. фильм. 20.45. Космическая. 21.00. Музыка моей республики. В. Помозов. «Заславская легенда». 21.40. Трибуна. Коммунисты в Советском Союзе. 22.00. «Разорванный круг». Худ. фильм. 22.40. «Сороковые... роковые...».

Первая общесоюзная программа

12.15. «Маленький шоу». 5-я и 6-я серии. 13.00. «На берегу Зеленчука». 15.15. «Радости земные». 4-я серия. 16.30. Мультифильм. 16.35. Мама, папа и я. 17.05. Фильм — детям. «Последнее лето детства». 3-я серия. 18.10. Минуты поэзии. 18.25. Латвия: миг перед будущим. 19.40. «Женщина, которая поет». Худ. фильм. 21.00. Врем. 21.40. Видеопредастель: «Полное чудо». «Музыка». «Дело». «Шоу-бизнес». «МТВ». «Мателдор». В перерыве — ТСН. 22.25. «Женщина, которая поет». Худ. фильм.

Вторая общесоюзная программа

7.00. Утро делового человека. 8.00. Гимнастика. 8.20. Мультифильм. 8.30. «Второе дыхание». 2-я серия. 17.00. Дневник съезда. 17.15. «Колокола России». Владомирский концерт артистов театра и кино. 18.30. «Война вальс» (песня Актына). 19.00. Футбол. Чемпионат СССР «Динамо» (Киев) — «Днепр». В перерыве — Вести. 20.45. Спокойной ночи, малыши! 21.00. Врем. 21.40. Отчет о работе пятого (внеочередного) съезда народных депутатов РСФСР. 23.00. Вести. 23.15. Предложение отчета о работе съезда. 23.35. «Полное колесо». 1.15. Х. летняя Спартакиада народов СССР. Врем. 14.05. Человек и производство. 14.50. Детский теледень.

Суббота, 13 июля

Программа БТ

8.30. Утро республики. 8.45. «Плеч перепелки». 8-я серия. 9.30. Док. фильм. 10.00. Звездный чемпионат. Юрий Курбюков. Футбол. 10.40. Детский теледень. 11.00. Недели планеты. 11.15. Представляет студия телевидения г. Сочи. 11.40. 20 минут редактора. 12.45. Х. летняя Спартакиада Народов СССР. Врем. 14.05. Человек и производство. 14.50. Детский теледень. 15.30. Фильмы кинорежиссера В. Дашуна. «Фор-мажор». Док. фильм. 16.30. Мультифильм. 16.45. Общественное мнение. Сколько стоит отпуск? Прямая линия. 17.45. Детский теледень. 18.15. Ритм. 19.40. «Плеч перепелки». 9-я серия.

Программа БТ

8.30. Утро республики. 8.45. «Плеч перепелки». 8-я серия. 9.30. Док. фильм. 10.00. Звездный чемпионат. Юрий Курбюков. Футбол. 10.40. Детский теледень. 11.00. Недели планеты. 11.15. Представляет студия телевидения г. Сочи. 11.40. 20 минут редактора. 12.45. Х. летняя Спартакиада Народов СССР. Врем. 14.05. Человек и производство. 14.50. Детский теледень. 15.30. Фильмы кинорежиссера В. Дашуна. «Фор-мажор». Док. фильм. 16.30. Мультифильм. 16.45. Общественное мнение. Сколько стоит отпуск? Прямая линия. 17.45. Детский теледень. 18.15. Ритм. 19.40. «Плеч перепелки». 9-я серия.

Программа БТ

8.30. Утро республики. 8.45. «Плеч перепелки». 8-я серия. 9.30. Док. фильм. 10.00. Звездный чемпионат. Юрий Курбюков. Футбол. 10.40. Детский теледень. 11.00. Недели планеты. 11.15. Представляет студия телевидения г. Сочи. 11.40. 20 минут редактора. 12.45. Х. летняя Спартакиада Народов СССР. Врем. 14.05. Человек и производство. 14.50. Детский теледень. 15.30. Фильмы кинорежиссера В. Дашуна. «Фор-мажор». Док. фильм. 16.30. Мультифильм. 16.45. Общественное мнение. Сколько стоит отпуск? Прямая линия. 17.45. Детский теледень. 18.15. Ритм. 19.40. «Плеч перепелки». 9-я серия.

Программа БТ

8.30. Утро республики. 8.45. «Плеч перепелки». 8-я серия. 9.30. Док. фильм. 10.00. Звездный чемпионат. Юрий Курбюков. Футбол. 10.40. Детский теледень. 11.00. Недели планеты. 11.15. Представляет студия телевидения г. Сочи. 11.40. 20 минут редактора. 12.45. Х. летняя Спартакиада Народов СССР. Врем. 14.05. Человек и производство. 14.50. Детский теледень. 15.30. Фильмы кинорежиссера В. Дашуна. «Фор-мажор». Док. фильм. 16.30. Мультифильм. 16.45. Общественное мнение. Сколько стоит отпуск? Прямая линия. 17.45. Детский теледень. 18.15. Ритм. 19.40. «Плеч перепелки». 9-я серия.

Погода

Сегодня днем по республике ожидается переменная облачность, по северо-востоку кратковременные дожди, температура воздуха в Витебске 20—22, Гродно, Могилеве, Мінске — 21—23, Гомеле — 22—24, Бресте — 23—25 градусов тепла.

НАРОДНЫЕ ПРИКМЕТЫ

12 липня — Пётр і Павел (Пятроўка). Гэтым днём папярэдзіў Пятроў пост («Пятроўка-галадоўка»). Які пачынаўся праз тыдзень пасля Сёмухі і выклікаў асаблівае незадаволенасць у мужчын-касаюў (ён называўся ім «абаскім» пастом, які нібыта выдумалі жанчыны ад неразумнага іх цяжкай фізічнай працы ў гэты перыяд). Пятроўкаю трэба было лічыць драць на лыка, бо пазней ужо кара прысяхне.

Народам было заўважана: калі гразіць у Пятроўку, то ўлетку будзе добры ўраджай. На Пятра ўжо можна было разгавешча сывам і маслам: «Ждзі Пятра — сыр з'явіцца». А таму, хто ігнараваў звычай, пагражалі не дачакацца тако ж разгавешча на наступны год. Валацобныя песні, галадоўныя Пятра, называюць шэраг разнастайных сялянскіх заняткаў, а таксама ўказваюць на стан збыжжы: «Святы Пятра ў косы звоніць, святы Паўла грабіў робіць». Пад званы косу «святых Пятра таляку збярэў» кошы сена вазіць, стаі мятэць». Ён яшчэ «папар барануць, поле разучуць, грунт тавуць», ды яшчэ «жыта родзіць», «жыццё спліяць» («Святы Пятра — жыццё на роце»). А гэта значыць — трэба ўжо і сярпні вастрыць, бо «з Пятрова дня ў лопі важна» (жэлім пакос).

Па дню Пятра народныя метэаралогі прадказвалі ўраджай, пагоду і непагадзі і размяркоўвалі свае заняткі: «Калі на святога Пятра дождж, будзе жыта, як хвощ». «На Пятра дождж — сенакос мокры»; «Калі Пятра з Паўлам плочуць, дык людзі праз тыдзень сонца не ўбачаць»; «Калі на Пятра дождж, то на Новы год будзе страшная мятэліца».

Лічылі, што ззяюлі кувае ад Юры да Пятра, пасля чаго замайкуе, нібыта падавіўшыся ячменным коласам, які пад гэту пару выходзіць з трубаў. Ахліпенні ад аглядаючай закіна-мерскай ведалі і заўважалі: «Калі ззяюлі перад Пятром перастае куваць, то будзе вясень халодная і ранняя зіма. Калі ззяюлі на Пятра кувае, то вясень будзе цёплая, а зіма — па ўсім святых (1 лістапада) стане»; «Калі ззяюлі перастае кукаваць за два тыдні да Пятра, то тое лета будзе ўраджайнае і спакойнае».

Як напамінак пра паварот да наступнай пары года гучыць прыказка: «Прышый Пятрок — апуў лістоў». Дзе-нідзе на Пятра і Сёмуху спраўлялі вяселлі, і гэта не абмякала трапным народным словам: «Да Пятра дзеўка хітра, а па Пятры — хоць твар ёй падаты»; «Да Пятра, значыць, старэнька спада-бацца хлопцу і выйшці за муж, калі ж намагаюцца марныя, яна мусіць чакаць наступнай пары вяселляў, калі ў хату ззяюць святцы». На Вялікіх Пятроў лічыліся адным з памятных дзён, калі адбываюцца моцныя і рэзкія змяненні. Калі гаспадары нават спрабавалі рабчы першы заган і чэставалі плёнам сваёй працы сям'ю — адсюль і прыказка: «На Пятра крышку хлеба напаяла».

Уладзімір ВАСІЛЕВІЧ.

Аўтары надрукаваных матэрыялаў нясуць адказнасць за набыццё і дакладнасць прыведзеных фактаў, цытат, эканамічных даных, асабістых імён, географічных назваў і іншай інфармацыі, а таксама за тое, калі ў матэрыялах змяшчаны даныя, якія не падлягаюць адкрытай публікацыі.

Рэдакцыя можа друкаваць артыкулы ў парадку абмеркавання, не падзяляючы пункту гледжання аўтара. Лісты чытачоў друкуюцца на моме арыгіналаў.

Рэдакцыя «НАРОДНАЯ ГАЗЕТА» прымае заказы на амяшчэнне аб'яў, рэкламы. Даведкі часова па тэлефоне 29-68-59.

АДРАС РЕДАКЦИИ: 220010, Мінск, Дом урада, пакой 369, тэл. 29-65-50.

ИНДЕКС 63868. Выходит ежедневно, кроме воскресенья и понедельника, 250 раз в году. Тираж 300 тыс. экз.

Подписана в печать в 19.10. Отпечатана в ордена Трудового Красного Знамени типографии издательства ЦК КПБ. Способ печати — офсетный, формат А-2. М 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 П 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12

Галоўны рэдактар Іосіф СЯРЭДЗІЧ.

Уладзімір ВАСІЛЕВІЧ.